

PART 1. TEST YOUR LANGUAGE COMPETENCE

I. PHONETICS (ФОНЕТИКА)

1. LETTERS AND SOUNDS (БУКВИ І ЗВУКИ)

Aa	[eɪ]	Nn	[en]
Bb	[bi:]	Oo	[əʊ]
Cc	[si:]	Pp	[pi:]
Dd	[di:]	Qq	[kju:]
Ee	[i:]	Rr	[ɑ:]
Ff	[ef]	Ss	[es]
Gg	[dʒi:]	Tt	[ti:]
Hh	[eɪtʃ]	Uu	[ju:]
Ii	[aɪ]	Vv	[vi:]
Jj	[dʒeɪ]	Ww	[ˈdʌblju:]
Kk	[keɪ]	Xx	[eks]
Ll	[el]	Yy	[waɪ]
Mm	[em]	Zz	[zed]

Англійський алфавіт, як і український, складається з букв, які позначають голосні та приголосні звуки. Голосні звуки у вимові утворюють склад, приголосні утворюють склад у сполученні з голосними та з приголосними [l], [m], [n].

В англійській мові є 26 літер: 6 літер (а, е, і, о, у) позначають 22 голосні звуки, а решта 20 літер — 24 приголосні звуки.

Запам'ятай!

Букви пишуть і читають, а звуки чують і вимовляють.

Для позначення звуків використовують фонетичну транскрипцію (знаки, якими позначають звуки). Для більшої частини знаків фонетичної транскрипції використовують букви латинського алфавіту, і лише для деяких — особливі знаки. Знаки фонетичної транскрипції записують у квадратних дужках.

Голосні звуки

В англійській мові виділяють 12 монофтонгів та 8 дифтонгів.

Монофтонги: [i:], [ɪ], [æ], [e], [ɑ:], [ʌ], [ɔ:], [ɒ], [u:], [ʊ], [z:], [ə].

Монофтонги поділяють на довгі: [i:], [ɑ:], [ɔ:], [u:], [z:] та короткі: [ɪ], [e], [æ], [ɒ], [ʊ], [ʌ], [ə].

Довгота голосних впливає на зміст слова: *Pete* [pi:t] — Піт (чоловіче ім'я) та *pit* [pɪt] — шахта.

Дифтонги: [eɪ], [aɪ], [ɔɪ], [əʊ], [aʊ], [ɪə], [eə], [ʊə].

В англійській мові крім того є трифтонги [aɪə], [aʊə]: *fire*, *hour*.

Приголосні звуки

В англійській мові приголосні звуки поділяють на дзвінкі та глухі.

Дзвінкі: [b], [d], [v], [w], [m], [n], [ŋ], [l], [r], [j], [ð], [z], [dʒ], [z], [g].

Глухі: [p], [t], [k], [ʃ], [tʃ], [s], [f], [θ], [h].

2. ACCENT (НАГОЛОС)

У словниках вживають два знаки, які позначають наголос: [ˈ], [ˌ]. Їх ставлять перед наголошеними складами.

Знак [ˈ] означає головний наголос: *city* [ˈsɪti], *effect* [ɪˈfekt].

Знак [ˌ] означає другорядний наголос, який слабший від головного: *constitution* [ˌkɒnstɪˈtju:ʃn].

Словесний наголос — це наголос, постійно закріплений за певним складом у кожному слові.

Місце словесного наголосу може змінити значення слова: 'increase (n) — ріст, in'crease (v) — рости.

Місце наголосу в слові зумовлює читання наголошених голосних, вимову ненаголошених голосних та інколи приголосних.

Наголос у двоскладових словах із суфіксами, як правило, падає на смислову частину слова, тобто на перший склад: 'meeting, 'famous, 'banner, 'distance, 'product, 'problem, 'surface, 'city.

У двоскладових дієсловах із префіксами наголос падає на другий склад, тобто на корінь слова. Це правило застосовне для читання деяких прийменників, прислівників, сполучників, а також іменників та прикметників: be'gin, ob'serve, di'vide, be'lieve, re'lax, com'pare, ré'port, be'cause.

Деякі двоскладові слова, які починаються із префікса, мають рухомий наголос. Якщо у слові наголос падає на префікс, то воно виступає в ролі іменника чи прикметника, якщо на кореневу частину — у ролі дієслова:

іменник	'present	'increase	'process	'record	'export
дієслово	pre'sent	in'crease	pro'cess	re'cord	ex'port

Окрему групу становлять двоскладові слова з аналогічною структурою, які мають наголос на другому складі незалежно від того, до якої частини мови вони належать (іменник, прикметник чи дієслово): re'lax (n, v), re'search (n, v), con'trol (n, v), ré'port (n, v), con'cern (n, v), res'ponse (n, v), cor'rect (adj, v), di'rect (adj, v), com'plete (adj, v).

Наголос у складних іменниках зазвичай падає на першу частину слова: 'schoolgirl, 'blackboard, 'classroom, 'football.

Наголос у складних прикметниках, як правило, падає на обидві частини слова: 'all 'union, 'self 'made

Кількісні та порядкові числівники від 13 до 19 в абсолютному вживанні та дієслова з придієслівними частками на зразок 'stand 'up мають два однакових за силою наголоси: 'fif 'teen, 'write 'down, 'six 'teen, 'go 'on.

3. READING RULES (ПРАВИЛА ЧИТАННЯ)

Загальні правила читання голосних звуків у наголошених та ненаголошених складах

Алфавітне читання голосних:

Голосні **a, e, i, o, u** читають [eɪ], [i:], [aɪ], [əʊ], [ju:]:

1) наприкінці слова або перед голосним: *he, go, poetry, day;*

2) перед одним приголосним (окрім **r**) або перед приголосним + **r** чи **l**, якщо після приголосного стоїть/стоять:

а) «німе» **e** (буква, яку не читають): *make, able, acre, theme, metre, life, idle, fibre, home, noble, mute;*

б) **голосні a, e, o, u, y** в останньому складі, який не закінчується на «німе» **e** (голосний **i** — **виняток**): *fatal, paper, legal, fever, final, stem, oval, open, motor, opus, але: acid, tacit, topic; palace, preface, tribune.* Після **j, sh, ch, l, r** алфавітне читання букви **u** [ju:] змінюється звуком [u:]: *rural, plural* і т.д.;

в) кінцеві **-able, -ing, -is, -ive**: *capable, making, basis, native, completing, crisis, decisive, notable, groping, diagnosis* і т.д.;

г) **e** або **i** + **голосний**: *radiate, station, medial, sodium, motion.* (Це правило не поширюється на голосний **i**, який за цих умов вимовляють як [ɪ]: *condition, division*).

Читання перед r:

Перед **r** алфавітне читання змінюється відповідним дифтонгом або трифтонгом, тобто **a** [eə], **e** [iə], **i** [aɪə], **o** [əʊ], **u** [juə].

vary, care [eə]

material, here [iə]

glorious [əʊ]

aspire, fire [aɪə]

cure, endure [juə]

Коротке читання голосних:

Голосні **a** [æ], **e** [e], **i** [ɪ], **o** [ɒ], **u** [ʌ] читають так: